

Trgovačko ime:

CONTROLAN

Datum: 1.7.2008.

Izdanje 1.

1. Identifikacija proizvoda i proizvođača/dobavljača

- Trgovačko ime: CONTROLAN
- Proizvođač/dobavljač: Chromos Agro d.d.
- Adresa: Žitnjak bb 10000 Zagreb,
- Broj telefona službe za izvanredna stanja: **centar za obavještanje tel: 112**, Chromos Agro tel.: 385 1 2404 960, faks: 385 1 2404 420, mobitel 098 203 438.

2. Identifikacija o opasnosti

- **Najvažnije opasnosti i učinci proizvoda:**
na ljudsko zdravlje: ograničena saznanja o karcinogenom učinku. Moguća opasnost od smanjenja plodnosti i moguća opasnost od štetnog djelovanja na plod.
- na okoliš: djeluje otrovno za organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vodi.
- **Glavni simptomi učinaka:**
koža: kod osjetljivih ljudi može izazvati nadraživanje.
oči: kod osjetljivih ljudi može izazvati nadraživanje s boli, crvenilom i suzenjem.
nakon gutanja: nadraživanje sluznica, mučnina, povraćanje.
udisanje: slabost i mučnina.

3. Sastav/podaci o sastojcima

- Vrsta kemikalije: fungicidno sredstvo za zaštitu bilja, tekuća koncentrirana suspenzija.
- **Kemijski naziv djelatnih tvari po IUPAC-u:** (2RS,3RS)-3-(2-klorofenil)-2-(4-fluorofenil)-2-[(1H-1,2,4-triazol-1-il)metil] oksiran i alfa-(metoksiimino)-2-[(2-metilfenoksi) metil] benzen-octena kiselina, metil ester .
- **Sastojci koji doprinose opasnosti proizvoda:**

naziv sastojka/nečistoće	g/l	CAS broj	EINECS broj	oznake opasnosti	oznake upozorenja
Epoksikonazol	125	133855-98-8	406-850-2	Xn, N	R 40, 62, 63, 51/53
Kresoksim-metil	125	143390-89-0	200-001-8	Xn, N	R 40, 50/53

4. Mjere prve pomoći

- **Opće upute:** izbjegavati dodir s kožom, očima i odjećom, onečišćenu odjeću odmah skinuti sa sebe.
- **Nakon dodira s kožom:** ukoliko je došlo do dodira s kožom skinuti zagađenu odjeću i temeljito kontaminirani dio tijela oprati tekućom vodom i sapunom.
- **Nakon dodira s očima:** ako je slučajno došlo do dodira s očima, čistim prstima raširiti kapke (prvo oprati ruke) usmjeriti mlaz vode u oko (ne prejaki mlaz i ne suviše vruća voda) i pritom kružiti očima tako da voda dospije u sve dijelove oka, ispirati najmanje 15 minuta, u slučaju jakog crvenila, boli i suzenja otići liječniku specijalisti.
- **Nakon gutanja:** odmah isprati usta, popiti puno vode. Ne izazivati povraćanje, ako se radi o velikoj količini progutanog koncentriranog proizvoda, medicinsko osoblje treba provesti ispiranje želuca uz dodatak aktivnog ugljena.
- **Nakon udisanja** u slučaju inhalacije otrovanog je potrebno iznijeti iz zatvorene prostorije u dobro ventilirani prostor i spriječiti pothlađivanje. U slučaju sumnje na otrovanje odmah pozvati liječnika.
- **Napomena za osobu koja pruža prvu pomoć:** ne postoji specifičan antidot. Liječenje je simptomatsko.

5. Mjere za suzbijanje požara

- **Sredstva za gašenje požara:**
prikladna sredstva za gašenje požara: pjena, raspršena voda, ugljični dioksid i suha kemijska sredstva.
ne smiju se upotrebljavati za gašenje: vodeni mlaz ,osim vodene magle za hlađenje zatvorenih spremnika.
- **Posebna oprema za zaštitu vatrogasaca:** zaštita od sagorjelih toksičnih plinova (ugljikov monoksid, klorovodik, fluorovodik, dušikovi oksidi, organski spojevi klora).
Kod gašenja požara nositi masku za cijelo lice (HRN EN 136 s filtrom A (HRN EN 14387) ako koncentracija kisika nije pala ispod 17%. Kod koncentracija kisika u zraku ispod 17% upotrijebiti samostalni uređaj za disanje na stlačeni zrak doziran plućnim automatom (HRN EN 137). Upotrijebiti komplet za zaštitu tijela od isijavanja topline.
- **Ostali podaci:** kontaminiranu vodu nastalu gašenjem pokupiti odvojeno, ne smije dospjeti u kanalizaciju ili otpadne vode. Ostatke od požara i kontaminiranu vodu od gašenja

Trgovačko ime: **CONTROLAN** Datum: 1.7.2008.
Izdanje 1.

zbrinuti u skladištu sa zakonskim propisima. Ugrožene spremnike hladiti vodom.

6. Mjere kod slučajnog ispuštanja

- *Osobne mjere opreza:* izbjegavati dodir s kožom i očima i odjećom. Koristiti zaštitnu opremu, a obavezno masku za cijelo lice (HRN EN 136) s filtrom A (HRN EN 14387). Nakon rada obavezno se kupati. Nezaštićene osobe držati podalje.
- *Mjere zaštite okoliša:* spriječiti istjecanje i izlivanje u vodotokove i drenažne sustave postavljanjem pješčanih brana i pregrada. Omogućiti dobru ventilaciju. U slučaju većih istjecanja obavijestiti na broj 112.
- *Način čišćenja i sakupljanja:* kod većih količina iz oštećenog spremnika crpkom u sigurnosnoj izvedbi pretočiti proizvod u praznu cisternu-spremnik, ukloniti ostatak s tla adsorpcijom koristeći tvari kao što su piljevina, pijesak i slično. Skupljeni materijal odložiti u poseban spremnik za takve namjene koji dobro brtviti, i dati na zbrinjavanje pravnoj osobi.

7. Rukovanje i skladištenje

- **Rukovanje:**
mjere opreza: uz stručno rukovanje nisu potrebne posebne mjere.
upute za sigurno rukovanje: ne pušiti, piti niti jesti u prostoriji s opasnom tvari. U redovitim radnim uvjetima nositi pamučno ili slično radon odijelo, gumene čizme, propisane rukavice od nitrilne gume ili sličnog materijala.
- **Skladištenje:** *tehničke mjere i uvjeti skladištenja:* skladištiti u dobro zatvorenim spremnicima u hladan i prozračan prostor. Trajanje skladištenja je 60 mjeseci.
PRIKLADNI UVJETI:
- **Ambalažni materijali:**
Preporučeni ambalažni materijal: plastična original coex ambalaža.

8. Nadzor nad izloženošću/osobna zaštita

- *Tehničke mjere za smanjenje izloženosti:* dobro ventiliranje radnog prostora.
- **Osobna zaštitna oprema:**
zaštita dišnih puteva: kod viših koncentracija obavezno nositi masku za cijelo lice (HRN EN 136) s filtrom A (HRN EN 14387).
zaštitu ruku zaštitne rukavice od nitrilne gume (HRN EN 374).
zaštita očiju: zaštitne naočale ili vizir koji dobro prijanjaju kod nižih koncentracija u zraku ili zaštitna maska za cijelo lice kod viših koncentracija.
zaštita kože i tijela: u normalnim okolnostima pamučna ili neka druga radna odjeća , radne cipele s gumenim potplatom .
- *Opće zaštitne i higijenske mjere:* održavati propisanu higijenu za rad s opasnim kemikalijama. Držati dalje od živežnih namirnica i pića. Odmah skinuti kontaminiranu i zaprljanu odjeću.

9. Fizikalno kemijska svojstva

- *Oblik i boja:* tekućina sive boje aromatičnog mirisa.
- *Gustoća:* 1,06 – 1,12 g/ml..
- *Plamište:* nije relevantno.
- *pH-vrijednost 5% vodene otopine kod 20°C.* 5,7 – 7,7.
- *Topivost u vodi:* dispergira se.
- *Napetost površine 1 % vodene otopine:* 39,2 mN/m kod 20°C.

10. Stabilnost i reaktivnost

- *Stabilnost:* stabilno pri propisanim uvjetima korištenja i skladištenja
- *Uvjete koje treba izbjegavati:* izbjegavati visoke temperature.
- *Opasne reakcije:* nisu poznate opasne reakcije.
- *Namjena proizvoda:* kao fungicid u poljodjelstvu.
- *Opasne tvari raspada:* kod pravilnog rukovanja i skladištenja nisu poznate nikakve opasne tvati raspada.

11. Podaci o toksičnosti

- **Akutno trovanje:**
oralno (štakor) LD₅₀ >5000 mg/kg .
dermalno (štakor) LD₅₀ >5000 mg/kg.
inhalacija (štakor) LC₅₀ 5,3mg/l, 4^h.
- **Lokalni učinci:**
nadraživanje očiju ne djeluje nadražujuće.
nadraživanje kože ne djeluje nadražujuće .

Trgovačko ime: **CONTROLAN** Datum: 1.7.2008.
Izdanje 1.

- osjetljivost kože (guinea prase): ne djeluje sensibilizirajuće na kožu .
- Iskustva na ljudima: pojedinačno se opaža iritacija kože.
- Dodatne toksikološke upute na temelju računskog postupka Općih smjernica Evropske unije o klasifikaciji pripravka u važećoj verziji proizvod spada u opasne kemikalije.

12. Ekološki podaci

- **Ekotoksičnost:**
- Toksičnost na ribe (*oncorhynchus mykiss*): LC₅₀ (96^h) >1,5 - < 2,2 mg/L.
- Beskralješnjaci koji žive u vodi: EC₅₀ (48^h) 0,73 mg/L, *Daphnia magna*.
- Vodene biljke: EC₅₀ (72^h) 0,39 mg/L, *Pseudokirchneriella subcapitata*.
- **Perzistencija i ragradnja**
- Podaci o eliminaciji: biološki nije lako razgradiv po OECD-kriterijima.

13. Postupanje s otpadom

- Način postupanja s ostatcima od proizvoda.: ostatak proizvoda se čuva u originalnoj ambalaži. Ne smije se zbrinjavati zajedno s komunalnim otpadom , nego se mora predati ovlaštenoj pravnoj osobi za zbrinjavanje otpada. Ne smije dospjeti u kanalizaciju.
- Onečišćena ambalaža: Praznu ambalažu bočicu isperemo 3 puta s malom količinom vode i to dodamo škropivu. Ispranu ambalažu odložimo na zbrinjavanje.
- Važeći mjesni propisi: zakon o otpadu (NN 151/03), Pravilnik o vrstama otpada (NN 27/96), Pravilnik o postupanju s ambalažnim otpadom (NN 53/96), Uredba za postupanje s opasnim otpadom 32/98).

14. Podaci o prijevozu

- Kvalifikacijske oznake za kopneni prijevoz po ADR/RID i GGVS/GGVE (međunarodni/tuzemni)
- Kasa opasnosti: 9
- Skupina pakiranja: III
- Šifra osnovne opasnosti (Kemlerov broj): 90
- UN broj: 3082
- Tehnički naziv proizvoda: TEKUĆA TVAR, OPASNA ZA OKOLIŠ N.D.N (sadrži 12% kreksim-metil i 12 % epoksikonazola .

15. Podaci o propisima

- Podaci o opasnosti i mjerama sigurnosti (prema naljepnici):

Oznake opasnosti**Xn**

ŠTETNO

N

OPASNO ZA OKOLIŠ

Oznake upozorenja

- R 40 Ograničena saznanja o karcinogenom učinku.
R 51/53 Otrovnost za organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vodi.
R 62 Moguća opasnost od smanjenja plodnosti.
R 63 Moguća opasnost od štetnog djelovanja na plod.

Oznake obavijesti

- S 2 Čuvati izvan dohvata djece.
S 13 Čuvati odvojeno od vode i hrane za ljude životinje.
S 20/21 Pri rukovanju ne jesti, piti niti pušiti.
S 35 Ostatci tvari i spremnici moraju biti odloženi na siguran način.
S 36/37 Nositi odgovarajuću zaštitnu odjeću i rukavice.
S 46 Ako se proguta zatražiti savjet liječnika i pokazati naljepnicu ili spremnik
S 57 Koristiti odgovarajuću ambalažu kako bi se spriječilo zagađivanje okoliša.

16. Ostali podaci

Podaci počivaju na današnjoj razini naših znanja, međutim ne predstavljaju nikakvo jamstvo o osobinama proizvoda i ne zasnivaju nikakav ugovorni pravni odnos.

Značenje oznaka upozorenja iz odjeljka 2.Sastav/podaci o sastojcima:

R 40 Moguća opasnost od trajnih oštećenja , R 43 U dodiru s kožom može izazvati preosjetljivost.

R 46 Može izazvati nasljedna genetska oštećenja, R 60 Može smanjiti plodnost, R 61 Može štetno djelovati na plod

R 50/53 Vrlo otrovno za organizme koji žive u vodi, možedugotrajno štetno djelovati u vodi

R 51/53 Otrovnost za organizme koji žive u vodi, možedugotrajno štetno djelovati u vodi